

• CENTRALANTIKVARIATET •

Centralantikariatet
Österlånggatan 53
SE-111 31 Stockholm

+46-8 411 91 36
info@centralant.se
www.centralant.se

Nyhetslista 76

- 1 ADELBORG, Otilia. **Från Gagnä-Mäns näs.** Skrifverier och ritningar af Otilia Adelborg. Med 38 bilder. Stockholm, Albert Bonniers förlag, 1909. 8:o. 126,+ (1) s. Rikt illustrerad. Grönt hfrbd, blekt guldornerad rygg med upphöjda bind och röd titeletikett, gröna marmorerade pärmpapper och med främre omslaget medbundet (G. Hedberg). Ur Carl Robert Lamms bibliotek med hans exlibris. **800:-**

Industriidkaren och konstsamlaren Carl Robert Lamms (1856-1938) exlibris är tecknat av Carl Larsson.

2 CEDERGREN, Karl Gustaf. **Svenska skråsigill.**

K. G. Cedergrens efterlämnade anteckningar redigerade och kompletterade av Gösta von Schoultz. Stockholm, Nordiska Museet, 1944. 4:o. 64 s.+ planscher. Ljusbrunt hfrbd, rikt guldornerad rygg med upphöjda bind, övre guldsnitt och med främre omslaget medbundet. (Nordiska museets Handlingar: 20.) Med Viola Lagerlings exlibris.

750:-

Fint exemplar. Med ett förord av Gösta Berg.

3 COOK, CLERKE & GORE. **A Voyage to the Pacific Ocean;** undertaken by the Command of His Majesty, for making Discoveries in the Northern Hemisphere; performed under the Direction of Captains Cook, Clerke, and Gore, in the Years 1776, 1777, 1779, 1780. Compiled from the various accounts of that voyage hitherto published. Embellished with forty elegant engravings. 1-2. Philadelphia, published by Robert Desilver/ J. Maxwell printer, 1818.

8vo. xxxv, (blank), 37-445 pp.+ 30 engr. plates; 350 pp.+ 8 engr. plates. Printed on poor quality paper, with heavy browning and foxing, plate number 8 with a minor hole and number 30 with a tear. Somewhat worn contemporary full calf, gilt spines with blue labels. Two volumes. Owner's signature in both volumes of the Swedish naval officer Ch. Ehnemark, dated Philadelphia September 31, 1823.

5000:-

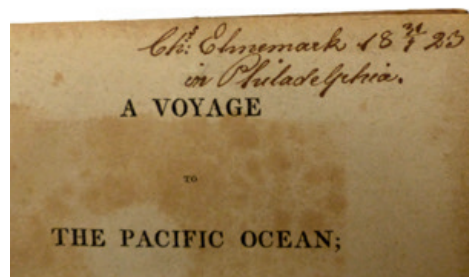

Sabin 16259. An early American edition of Cook's third and final voyage to the Pacific (1776-80). Despite the title page calling for 40 engravings the work is obviously complete with 38 plates. With a frontispiece portrait of Captain James Cook in volume one and of Captain Charles Clerke in volume two.

Carl [Charles] Magnus Ehnemark (1803-74) var svensk sjöofficer. För att få erfarenhet tog han efter kadettskolan 1821 värvning på en amerikansk brigg och jobbade

där upp sig till förste styrman. I samband med denna tjänst befann han sig uppenbarligen i Philadelphia september år 1823. Efter några år i Sverige tog han värning i franska marinen och deltog 1830 i kriget mot Alger och i belägringen av Lissabon. Åter tillbaka i Sverige gjorde han en snabb karriär ända till amiral, och 1857 blev han utnämnd till marinminister.

Som minister tillsatte Ehnemark flera utredningar för att höja standarden på den svenska flottan och han initierade studieresor till västra Europa och Amerika för att öka kunskapen om nya marina tekniska förbättringar.

- 4 De Geer. (BURÉN, Carl Daniel.) **Tankar öfwer landt-bruket, bergs-rörelsen, manufacturerne och handeln m.m.** uti förre gustafianske tidehwarfwet, med tillämpadt äre-minne öfwer stamfadren herr Louis De Geer, såsom swenske näringarnes mäktige befordrare uti förra seculo. Linköping, Fredric Schonberg och Biörckegrens enka, 1790. 8:o. 104,+ 344,+ (16),+ grav. porträtt. Samtida hfrbd, rikt guldornerad rygg med upphöjda bind och beige titeletikett, röda snitt, liten lagad reva på övre kapital. Spår av borttaget exlibris. **1600:-**

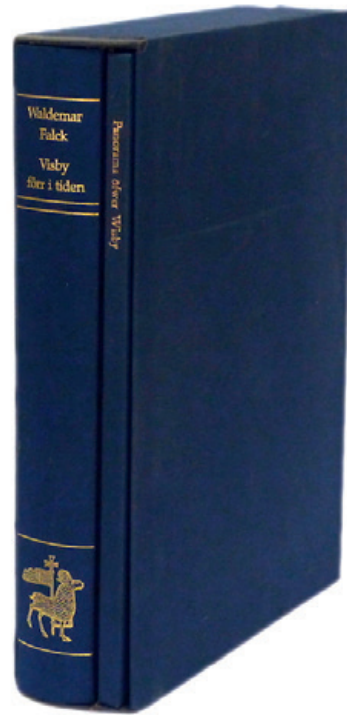

Setterwall 4633. Fint exemplar av den andra och betydligt utökade upplagan med det ofta saknade fina porträttet, som är graverat av Fr. Acrel. Den första upplagan kom året innan. Carl Daniel Burén (1744-1838) var själv brukspatron bl.a. på Boxholms bruk och skrev intressanta dagböcker. Detta är den första biografen över Louis De Geer och ett av de äldsta svenska ekonomihistoriska arbetena överhuvudtaget.

- 5 FALCK, Valdemar. **Visby förr i tiden.** En kulturhistorisk sammanställning i ord och bild. Rikt illustrerad. Visby, Hanseproduktion, 1988. Stor 8:o. 505 s. Tillsammans med färgreproduktion av Otto August Mankells panorama över Visby, lös i kassett. Förlaget blå linneband med omslaget medbundet. Två volymer i blå skinnskodd klotkassett.

2200:-

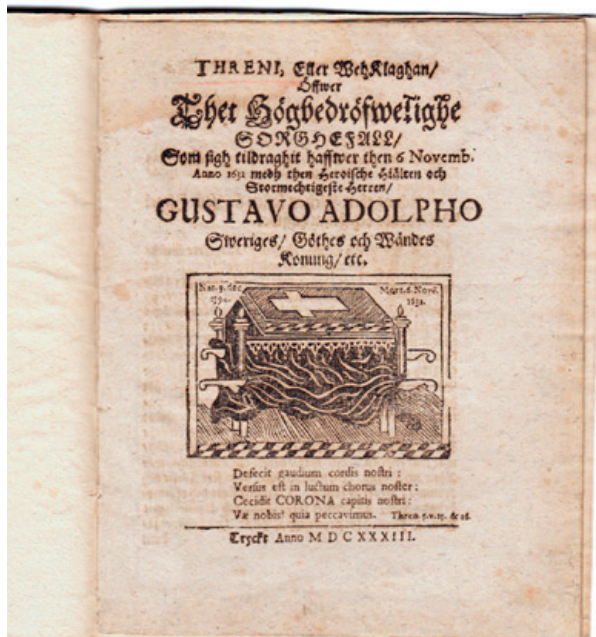
Specialutgåva av Visby förr i tiden utgiven i 700 numrerade exemplar, varav detta är nummer 75. Färgreproduktionen av Mankells panorama från 1872 är tryckt i 720 exemplar, varav detta bär nummer 355. Mycket rikt illustrerat verk över Visby med 1000 bilder, mestadels fotografier.

- 6 [Gustav II Adolf.] **Threni, eller wehklaghan**, öffwer thet högbedröfwelighe sorghefall som sigh tildraghit haffwer then 6 novemb. anno 1632 medh then heroische hiälten och stormechtigeste herren Gustavo Adolpho Sweriges, Göthes och Wändes konung, etc. Utan ort, 1633. 4:o. (7) s. Med träsnitt på titelbladet. Fuktrand och småfläckar. Tagen ur band, och insatt i senare marmorert pappersomslag med mycket smal och fint handtextad ryggtiteletikett. Ur Ericsbergs bibliotek.

6000:-

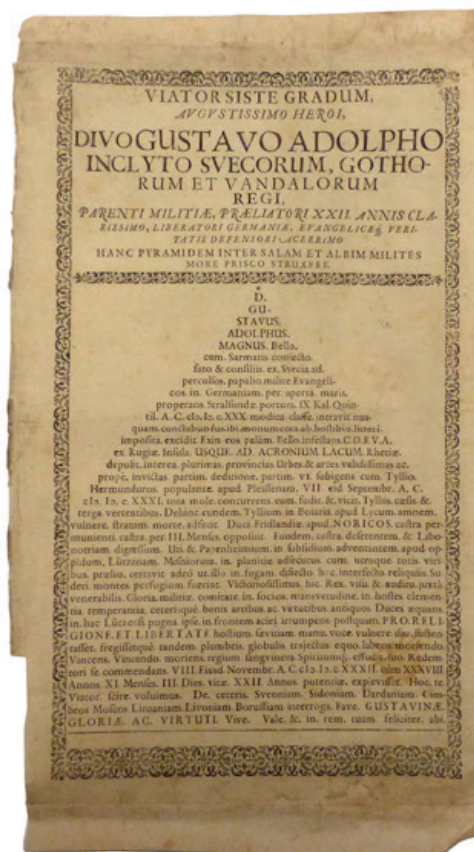
Libris-Id 10094316 (3 bibliotek). Detta är samma variant som redovisas för i LUB med "öffwer" i titeln istället för "öffer", (som i Växjö och Livrustkammarens bibliotek). Fint exemplar av denna anonyma veklagan över Gustav II Adolfs död. Titelbladet med en svartdraperad kista i träsnitt.

- 7 [Gustav II Adolf.] **Viator siste gradum**, augustissimo heroi, divo Gustavo Adolpho inclyto Svecorum, Gothorum et Vandalorum regi, parenti militiae, praeliatori XXII. annis clarissimo, liberatori Germaniae, evangelicaeq. veritatis defensori acerrimo hanc pyramidem inter salam et albam milites more prisco struxere. Utan år, (1633?). Folio. Ettbladstryck. Tagen ur ett samlingsband, med gamla pappersförstärkningar i övre- och nedre marginal. Svag fläck i texten. Ur Ericssbergs bibliotek.

4000:-

Mycket ovanligt hyllningstal till den döde Gustav II Adolf. Texten är fint typografiskt satt i form av en pyramid, och inom ramtryck. Formen kan dock även påminna om den nedre halvan av ett timglas, där tiden har runnit ut. Varianter på "Viator siste gradum" (Stanna kvar resenär) var ett vanligt tilltal i epitafier och minnestal.

- 8 [Gustav II Adolf.] WIELAND, Johann Sebastian. **Der Held von Mitternacht**: Das ist, der aller durchleuchtigste, großmächtigste, Fürst und Herr, Herr Gustavus Adolphus, Von Gottes Gnaden, der Schweden, Gothen und Wenden König [...]. Ein glorwürdigster Erhalter der Evangelischen Religion, und ein heldenmüthiger Widerbringer der teutschen Freyheit, welcher in der blutigen Schlacht bey Lützen, zwo Meyl Wegs von Leipzig, den 6. Novembris An. 1632. sein königliches Blut vergossen [...]. Mit newen teutschen Versen, nach Art der Frantzösischen, zur underthänigster Ehrentbietung, schuldigster Danckbarkeit, und Ewigem Angedencken, beschrieben durch Joan-Sebastianum Wielandum, M.& P. Coronatum. Heilbronn, Christoff Krause, 1633. 4:o. (16),+ 58,+ (1) s. Svenska riksvapnet i träsnitt på titelbladets baksida. Något bruntonad. Feltryck på s. (4) med liten textförlust. Tagen ur band och insatt i nyare pappersomslag med handskriven titeletikett. Ur Ericssbergs bibliotek.

6000:-

VD17 39:108580Y. Weller I, 890. Warmholtz 3820. Versepos om Gustav II Adolf och slaget vid Lützen. Med tryckt tillägnat till drottning Maria Eleonora. Wielands epos är enligt Peter Wieselgren ett exempel på en tysk barockdikt som påverkat de svenska diktarna på 1600-talet (Sveriges sköna litteratur III, s. 401).

Diktaren Johann Sebastian Wieland (1590-1635) beskriver i förordet detta sitt försök att med inspiration från Martin Opitz hjälpa till att skapa en ny tysk vers, "efter det franska sättet" (dvs. med alexandrinsk vers). Ludwig Fränkel har i sin artikel i ADB inget gott att säga om kvalitén på Wielands poesi men anser att den som övergångsform betraktad inte är helt ointressant.

-
- 9 Hierta. ARVIDSSON, Gösta. **Lars Johan Hierta och hans tid.** Då demokratiens dörrar öppnades. Stockholm, Carlssons, 2021. 8:o. 720 s. Illustrerad. Förlagsband med skyddsomslag. **250:-**

-
- 10 HOFREÑ, Manne. **Pataholm.** Kulturhistoriska notiser kring Smålandskustens gamla köping-väsande. Med bildbidrag av Oscar Hullgren. Stockholm, Nordiska museet, 1946. 4:o. 129 s.+ 2 utvikbara planscher i färg. Illustrerad. En in-klistrad färgplansch i pagineringen. Mörkblått halvmarokängband, guldornerad rygg med fem rätt kraftigt upphöjda bind, övre guldsnitt och med främre omslaget medbundet (Herzog's bok-binderi). (Nordiska museets handlingar: 25.) Med Göran Carlsunds namnteckning och en bokhand-
delsetikett från Fritzes. **1200:-**

- 11 (LAURELIUS, Olof.) **Gudz klagan öfwer thet syndafulla lefwernet**, som nu allestädes vthi werlden, och jemwel i vårt fädernes-land tagher öfwerhanden, författat i twenne små deelar, then första om olydna, otacksamheet, girigheet, högfärd, haat och afwund, mandråp, hoor och boleeii, så ock gudztienstens försumelse och missbruuk. Västerås, aff Euchario Lauringer, 1665. 8:o.)(4, A8-L8; 144 s. Båda titelbladen med ramtryck. Enstaka bläckkladd. Fläckar och svaga fuktränder, sista sidan brunfläckad, plump blad H5 verso, blad D4-5 skurna nedtill med förlust av arksignatur. Hårt nött, välläst samtida pergamentband över träpärmar, det bakre omslaget svartfärgat av sannolikt brand och är skadat i överkant med träet frilagt, även det svartfärgat. På frampärmens insida finns ägarnoteringen "Emanuel Serva Süüm Ængön 1728" och på bakpärmen "Hustrun Brita Erikson Svärds Backa Storsveden", båda med svart bläck. På bakpärmens insida har även en Anders skrivit sitt namn med rödkrita 1824. **3500:-**

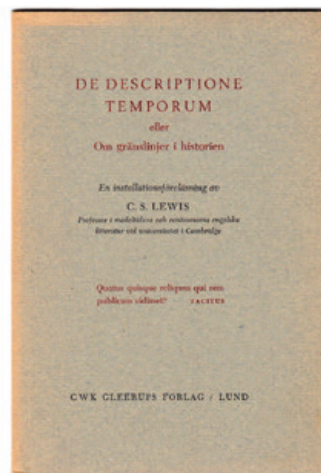

Collijn sp. 501-502. Andra delens titel lyder: Gudz klagans andra deel, om säkerheet, otrooheet, skrymterij, obarmhertigheet, öfwerwåld och ähregirigheet, för hwilka och andra grofwa synder skuld, Gudz straff och stoora landzplågor, oss hengia öfwer hufwuden, hwar til the trenne cometer, som uthi nästförledne decembris, januarij och aprilis månader syntes, äre wissa Gudz wredhes tekn och förebudh. Olof Laurelius blev professor i teologi i Uppsala 1625, pastor primarius i Stockholm 1640 samt slutligen biskop i Västerås 1647. Han var en mycket flitig författare.

-
- 12 LEWIS, C. S. **De descriptione temporum** eller om gränslinjer i historien. En installationsföreläsning av C. S. Lewis, professor i medeltidens och renässansens engelska litteratur vid universitetet i Cambridge. Malmö, C. W. K. Gleerups, 1955. 8:o. 26 s. Häftad. **250:-**

C. S. Lewis (1898-1963) som väl idag huvudsakligen är känd för sina böcker om Narnia och sin vänskap med J.R.R. Tolkien var huvudsakligen teolog och litteraturvetare. Hans installationsföreläsning hölls i Cambridge den 29 november 1954.

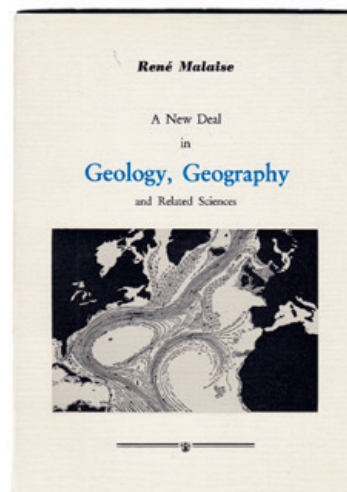
-
- 13 LUNDIN, Claës. **Ströftåg här och der i Sverige**. Stockholm, Central-tryckeriets Förlag, 1875. 8:o. (4),+ 232 s. Liten fläck på sista bladet. Något nött ljusbrunt hfrbd, guldornerad rygg med röd titeetikett, marmorerade pärmpapper och snitt (G. Hedberg). Nötningar i falsarna. Ur Lars August Odencrantz och Eric Törnqvists bibliotek, med resp. exlibris. **600:-**

Bring 1095. Författaren och tidningsmannen Lundin (1825-1908) skildrar här en resa runt i mellersta Sverige med besök på Gotland, i Södertälje, Norrköping, Finspång, Jönköping, Motala, Karlskoga och Dalarna. Han glömmer inte bort att redogöra för boklådorna i städerna han besöker. En skildring av Stockholm utgav han anonymt redan 1869 i boken "Minnen från en resa i Sverige. Stockholm och stockholmarne", där han låtsas vara en resande fransman.

-
- 14 MALAISE, René. **A New Deal in Geology, Geography and Related Sciences.** Lidingö, René Malaise D.sc, 1969. 8:o. 328 s. Illustrerad. Häftad. 300:-

Detta är den första engelska utgåvan av "Atlantis, en geologisk verklighet", vilken utkom redan 1951. I förordet till denna engelska utgåva förklarar Malaise att översättningen till engelska var färdig redan 1953 men då ingen förläggare ville ge ut den och han själv inte hade råd så blev den liggande. Därefter har dock så mycket nya bevis kommit fram som stärker hans teser att han känt sig tvungen att försöka på nytt med en ny och omarbetad engelsk utgåva. Vetenskapsvärlden är dock fortfarande, beklagar sig Malaise, oförstående, och han är själv tvungen att finansiera utgivningen, "For a retired museum man this has been rather burdensome".

Den välrenommerade entomologen René Malaise (1892-1978), som deltog i både Sten Bergmans och Eric Hulténs expeditioner och som till naturhistoriska museet skickade in stora samlingar av insekter, gick vilse när han började intressera sig för geologi. Han förnekade kontinentalsockelrörelserna och hävade att ön Atlantis måste ha funnits. Han gjorde sig inte oväntat till åtlöje. Eller som han själv skriver i förordet "Scientists of to-day, be it geologists, geophysicists, or oceanographers are so overspecialized that they master only a limited sector of their own branch"... "Their old fundamental theories are to them so sacrosanct that they cannot free themselves from them even if the results of their own studies point differently".

-
- 15 MILTON, John. **Paradise Lost.** A Poem, in Twelve Books. The Author John Milton. The Ninth Edition, Adorn'd with Sculptures. London, printed for Jacob Tonson, at Shakespear's Head, over-against Catherine Street in the Strand, 1711. 12mo. Engr. portrait,+ (10),+ 374, 373-376,+ (42) pp.+ 12 engr. plates. Near cut in top margin, the portrait cut within frame. Later 19th-century full calf, gilt spine with red label, blindstamped boards. Lacks the half title. 3500:-

Shawcross 1711:1. Signature R in state 1. With Robert White's engraved portrait redrawn with John Dryden's epigram and a set of small illustrations from the 1688 edition. With commendatory poems by Samuel Barrow (in latin) and Andrew Marvell. A fine small edition of "Tonson's Correct Version of 1711".

-
- 16** PERSON, Erik. **Myntmästarna i Malmö 1444-1512.** Særtryk af Numismatisk Forenings medlemsblad. Köpenhamn, Langkjærs boktrykkeri, 1930. 8:o. 8 s. inkl omslag. Med en myntavbildning. Klammerhäftad. **200:-**
-

- 17** SAGER, Ida. **Skizzer.** Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1916. 8:o. 150 s. Något nött blått hfrbd, rikt guldornerad rygg med upphöjda bind, övre guld-snitt och med främre omslaget medbundet (G. Hedberg). Med tillskrift till Malin från Edward, troligen Edward Sager. **800:-**

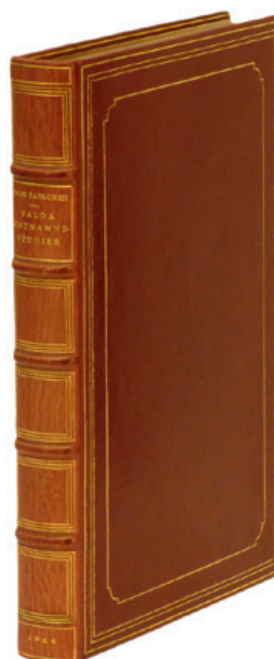
Utgiven av Ida Sagers make, friherren och hofstallmästaren Edvard Sager, och tryckt i 20 exemplar på japanpapper och 280 på Lessebo lumppapper. Detta är nummer 23 på lumppapper. Ur förordet: "Det roade min hustru att på lediga stunder uppteckna, hvad som rörde sig i hennes fantasi. Hon tyckte, att denne därigeom fick mera form. Så tillkomma dessa

'skizzer'. Då det måhända kunde roa en del af hennes vänner att läsa dem, har jag låtit trycka dem samtidigt med den af henne författade lefnadsteckningen öfver hennes morfar, professor B. F. Fries." Boken innehåller bl.a. den fina biblioteksskildringen "Hans bibliotek" och är med tryckt dedikation till sonen John Henry. Ida Sager, född Fock (1864-1914).

- 18 SAHLGREN, Jöran. **Valda ortnamnstudier** (opuscula toponymica selecta). Uppsala, Kungl. Gustaf Adolfs Akademien, 1964. 8:o. VIII,+ 329,+ (2) s. Mycket fint vinrött marokängband, guldornerad rygg med upphöjda bind, pärmarna med fyrdubbla guldlinjer, inre förgylld bordure, helt guldsnitt och med omslaget medbundet (Levins bokbinderi). Ryggen något blekt. Med skinnskodd och vadderad pappkassett. **1800:-**

Festskrift utgiven av Kungl. Gustav Adolfs akademien till Jöran Sahlgren på hans 80-årsdag, med Dag Strömbäck som redaktör. Detta är enligt en blyertsanteckning Sahlgren eget exemplar, köpt 1980 från Sahlgrens släkt. Innehåller ett antal av Sahlgrens mindre skrifter rörande ortnamnsfrågor. Alla uppsatserna har varit publicerade tidigare och har här endast fått smärre tryckfel rättade av Sahlgren själv.

- 19 SCHÜCK, Henrik. **Engelbrekt**. Stockholm, Hugo Gebers förlag, 1915. 8:o. 221,+ (2) s. Ljusbrunt hfrbd, guldornerad rygg med upphöjda bind och svart titeletikett, marmorerade pärmapper och snitt, och med omslaget medbundet (G. Hedberg). Ur statsrådet Bengt Hasselrots bibliotek, med hans exlibris "Caritate humanitate". **600:-**

Fint exemplar av första upplagan av Henrik Schücks bok om Engelbrekt. En andra utkom redan året därpå.

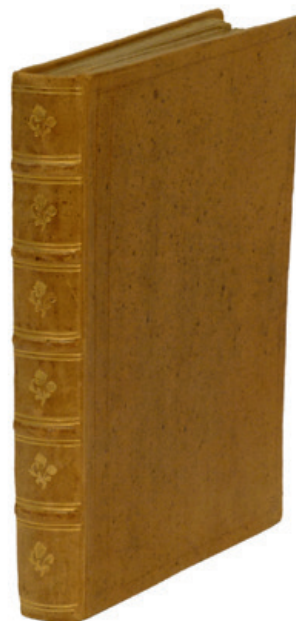
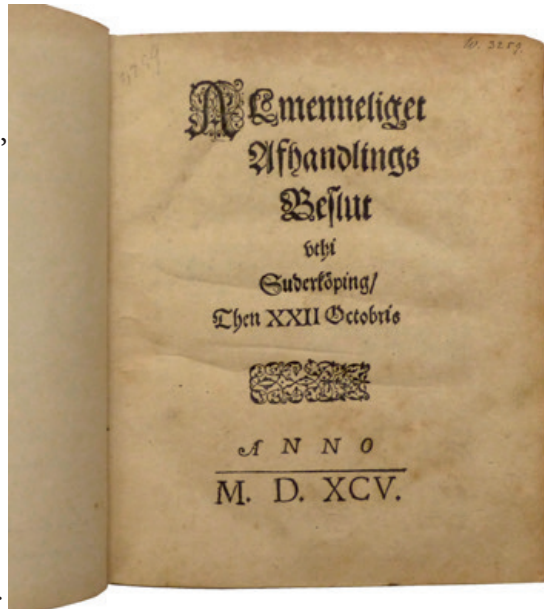
- 20 [Sigismund och Karl IX.] **Almenneliget afhandlings beslut uthi Suderköping**, then XXII octobris anno M.D.XCV. (Stockholm, Andreas Gutterwitz, 1595). 4:o. (16) s. Lätta lagerfläckar. Sammanbunden med:

Universalis Arbogensium peractionum conclusio, ab omnibus regni Sveciae ordinibus, qui ibidem congregati fuerunt, unanimiter affirmata, V. martij anno &c. M.D.XCVII. Allmenneligit affhandlings beslwt, aff the ständer, som uthi Arboga haffue församlade warit, then V. martij anno &c. M.D.XCVII. Stockholm, Andrean Gutterwitz, 1597. 4:o. (34),+ (2, blanka) s. Svag fuktrand och lättare småfläckar. Sammanbunden med:

Sentens och dom som afsagdh är aff the edle /.../ herrar och män, som wore förordnade och tilbetrodde, at sittie för rätte öffuer her

Gustaff Banner, her Erich Sparre, her Steen Banner och her Ture Bielke /.../ Actum Linköping, then 17 martij, anno &c. 1600. Stockholm, Andrea Gutterwitz, (1600). 4:o. (74) s. Fläckig och med fuktränder. Sammanbunden med:

Sweriges rijkes ständers sentens och mening, som öfwer någre af Sweriges rijkes rådth uthi Stockholm then 19 februarij åhr 1590 afsagd blef. Theslijkast rättegångz acta, sampt sentens och doom öfwer the fyre förrädhare, Gustaf Baneer, Erich Sparre, Steen Baneer och Thure Bielke, hwilke och uthi rijkens rådth hafwe warit brukade, uthi Linköping af rijksens ständer fält blef, åhr 1600 &c. Så och then förrädharens Erich Sparres protestation emoot samme doom, hwilken han uthi ringen, then tijdh han medh sampt the andre tre förrädhare skulle stå sitt tilbörliche och wälfortiente straff, then 20 martij uthi Linköping uplaas. Theslijkast ett rättmätigt och wälgrundat swar, opå samme osanfärdige protestation. Allom them til underwijsning, som sanningen begäre til at wetta. Stockholm, Andrea Gutterwitz, 1609. 4:o. (114) s. Uppfodrat titelblad med lagning, även nästföljande tre blad lagade liksom det sista, fläckar och fuktränder. Sammanbunden med:

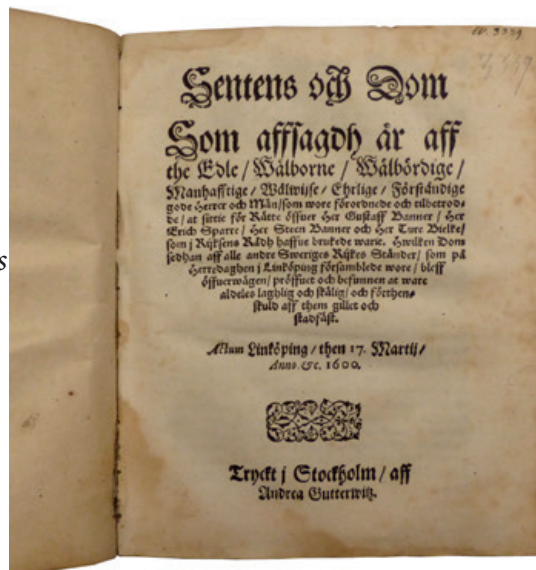
Sententia ordinum regni Sveciæ, in quosdam de collegio senatorum, decimâ nonâ februarij, anno millesimo, quingentesimo, nonagesimo prolata. Similiter acta iuridici processus, unâ cum sententiâ capitali, in quatuor patriæ perduelles, nempè Gustavum Baner, Ericum Sparre, Stenonem Baner, & Turonem Bielke, senatorio defunctos munere, Lincopiæ à statibus regni universis, anno millesimo, sexcentesimo pronunciata: sicut etiâ perduellis illius Erici Sparre protestatio, contra præfatum iudicium, ab ipso in circo supplicij, quandò simul cum tribus illis memoratis perduellibus, promeritas luiturus esset pœnas, ibidem vigesimâ martij recitata, atq; legitimâ responsione confutata. Denique in Hogenschildi Bielke crimina inquisitio facta, atq; legitima secundum allegata, & probata, in illum lata sententia, anno 1605. Omnibus veritatis amantibus, & huius rei cognoscendæ cupidis informationi. Stockholm, ex molybdographiâ Guttervicianâ, 1610. 4:o. (2),+ 90 s. Äldre bläckpaginering i nederkant. Skinnband från slutet av 1800-talet, guldornerad rygg med upphöjda bind, blindpräglade pärmar. Med innehållsförteckning i bläck på försättsbladet. Troligen ur G. H. Stråles bibliotek. Ur Ericsbergs bibliotek, med Carl Jedvard Bondes exlibris.

25000:-

Collijn III, s. 203, 247-48. Rudbeck 762, 809. Collijn sp. 849. Warmholtz 3259, 3272, 3339. Carlander III, 564ff.

Bra samlingsband med fem skrifter rörande konflikten mellan Sigismund och hertig Karl. Först handlingarna från riksdagen i Söderköping 1595, som hölls utan Sigismunds medgivande, och där Karl utnämndes till riksföreståndare.

Besluten publicerade både på svenska, tyska och latin. Därefter besluten från Arboga riksdag 1597, med svensk-latinsk parallelltext. Denna hölls mot Sigismunds uttryckliga förbud och få ifrån rådet vågade infinna sig.

Hertig Karl lyckades bli omvald till riksföreståndare och ansåg sig nu veta vilka som var med honom och vilka som var emot. Rådsmedlemmarna fick år 1600 plikta för att de inte infann sig! Handlingarna utkom även i en latin-tysk utgåva. Därefter tre varianter av skriften om Linköpings blodbad, två på svenska tryckta år 1600 resp. 1609 och den latinska från år 1610. Den latinska översättningen är utökad med domen mot Hogenskild Bielke och översatt av Johannes Messenius.

-
- 21 (SOTERUS, Henricus utg.) **Svecia**, sive de Suecorum regis dominiis et opibus. Commentarius politicus. Leiden, ex officina Elzeviriana, 1633. 24:o. Grav. titel,+ (4),+ 306 s. Fint samtida skinnband, guldornerad rygg med urnor och "SVEC" i guld, pärmarna med dubbla förgyllda ramlinjer och urnor i hörnen, helt guldsnitt och med bevarade metallspännen. Ryggen något blekt och en liten skada på övre kapital. **6000:-**

Willems 394. Berghman 1804. Andra upplagan av förlaget Elzevirs beskrivning av Sverige. Den första utkom 1631. I denna andra upplaga har förlaget lyckats byta ut det graverade titelbladets porträtt av Sigismund till Gustav II Adolf. Liksom första upplagan är boken dedicerad till Sten Bielke och Carl Horn. Det första kapitlet "Geographica et politica descriptio" (s. 1-70) är skrivet av Anders Bure (Buraeus). Boken innehåller för övrigt kapitel om svenskarnas duglighet och seder, om styrelse-skicket i Sverige, om kungens beskattning, om Sveriges styrka till lands och sjöss, om den kungliga familjen, med en förteckning över alla svenska regenter, om Sveriges religion, trosförändringen och en lista över ärkebiskoparna.

-
- 22 **Tryms-kvädet** ur Sämunds edda med teckningar av Thor Fagerkvist. Stockholm, P. A. Norstedt & söner, 1915. 8:o. 47 s. Med vignetter och helsidesillustrationer. Grått halvlinneband, ryggen med grön och röd titeletikett och med omslaget medbundet (Nils Isberg, enligt uppgift). **450:-**

Fint exemplar av konstnären och grafikern Thor Fagerkvists (1884-1960) tolkning av Eddadikten "Trymskvida" med inledningen "Vred var Vingtor/ när han vaknade..." och som handlar om hur Tor måste klä ut sig i kvinnokläder för att lura jätten Trym, för att därigenom få tillbaka sin hammare som denne stulit.

- 23 WETTENHOVI-ASPA, Sigurd. **Fenno-Ägyptischer Kulturursprung der alten Welt.** Kommentare zu den vorhistorischen Völkerwanderungen. Zweite Auflage. Helsinki, Kommissionsverlag K. F. Puromies, 1936. 8:o. (2),+ XII,+ 462,+ (3) s.+ 2 planscher. Illustrerad, bl.a. med ett inklistrat färgporträtt. Häftad, med något nött omslag. Namnteckning. 1500:-

Finlands Olof Rudbeck. I denna bok försöker Wettenhovi-Aspa bevisa den finska kulturens överlägsenhet och att övriga världsspråk kan härleda sitt ursprung till finskan, inte minst egyptiskan. Boken inleds med meningen "Die grösste und bedeutendste Volksdichtung Europas ist unzweifelhaft das finnische Epos Kalevala."

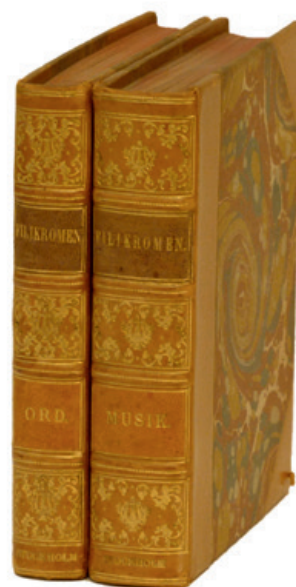
Georg Sigurd Wettenhovi-Aspa (1870-1946, f. Wetterhoff-Asp) var målare och skulptör, men är enligt Biografiskt lexikon för Finland "mest känd för sina extrema språkteorier, sina ultranationalistiska åsikter och säregna intressen". Han publicerade flera digra volymer om sina teorier om det finska folkets uråldriga storhet, varav detta är den mest omfattande. Wettenhovi-Aspas bevisföring grundades i stor del på halsbrytande språkhistoriska paralleller av samma

slag som de August Strindberg ägnade sig åt i sina språkhistoriska spekulationer (även om Strindberg härledde språkens rötter till hebreiska snarare än finska om-talade han Wettenhovi-Aspa som en av sina "Adepter"). De djärva språkhistoriska sprången kan ha försvårats, eller underlättats, av att Wettenhovi-Aspas kunskaper i finska var "tämligen bristfälliga". I övrigt ägnade han mycket tid åt diverse stor-skaliga projekt såsom en järnvägsförbindelse över Berings sund, diamantutvinning i Sahara med mera. "Blåögdhet, bedrägliga kompanjoner och brist på praktiskt hand-lag ledde dock till att alla planer gick i stöpet" (BLF).

- 24 (ÖBERG, Ludvig Teodor.) **Filikromen.** Hitills otryckta skämtsamma sånger (ord och musik) samlade och utgifna af Axel I. Ståhl. Häfte 1-9. Stockholm, P. A. Huldbergs boktryckeri/ bok-handel, 1850-83. 24:o. 33; 30; 36; 41,+ (4); 35,+ (1); 30; 36; 30,+ (4); 21 s.; (2) s.+ 24; 22; 24; 32 litogr. s.; (2) s.+ 24; 24; 24; 24; 24 litogr. s. Första texthäftet lagerfläckigt, det andra hårt skuret upptill med paginaförlust och med bläckstänk, sjätte häftets text och musik med fuktrand. Senare hfrbd, rikt guldornerade ryggar med upphöjda bind och med blå och beige titeletiketter, röda snitt, musikdelen med samtliga främre trycka omslag medbundna liksom de flesta otryckta bakre (Sture Fransson). Två volymer.

1500:-

Texthäftena är bundna för sig och musiken för sig. Som vanligt är det en blandning av olika upplagor. Häfte två och tre är i tredje upplagan, häfte fyra, sju och åtta i andra och de övriga i första. Första upplagorna av dem kom ut mellan 1850 och 1865. Denna klassiska samling av svenska populära visor, skämtvisor och dryckesvisor, består delvis av äldre visor upptecknade från olika landsändar och delvis tämligen nyskrivna av författare som F. A. Dahlgren och Elias Sehlstedt. Själva namnet Filikromen lär härstamma från en ryktbar gatumusikant i Stockholm under 1810-talet. Theodor Öberg (1820-60) var publicist, konstnär och samlare, och gav ut en mängd olika kalendrar och skämtsamma antologier.